

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Ceramica romană			Codul disciplinei	
Anul de studiu	III	Semestrul*	1	Tipul de evaluare finală (E / V / C)	C
Categorია formativă a disciplinei DF-fundamentală, DG-generală, DS-de specialitate, DE-economică/managerială, DU-umanistă					DS
Regimul disciplinei {Ob-obligatorie, Op-opțională, F-facultativă}			Op	Numărul de credite	3
Total ore din planul de învățământ	42	Total ore studiu individual	33	Total ore pe semestru	75
Titularul disciplinei	Conf.dr. Ioan Carol Opreș				

Facultatea	Istorie
Departament	Departamentul de Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei
Domeniul fundamental de știință, artă, cultură	Științe umane
Domeniul pentru studii universitare de licență	Istorie
Direcția de studii	ISTORIE

Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ				
<i>(Ex: 28 la C dacă disciplina are curs de 14_săptămâni x 2_h_curs pe săptămână)</i>				
Total	C**	S	L	P
42	28	14		

Competențe specifice disciplinei	<p>1. Cunoaștere și înțelegere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și structurarea etapelor cercetării ceramicii lumii romane și a rolului acesteia în cunoașterea de ansamblu a societății romane, între centru și periferie. - Cunoașterea informațiilor fundamentale privitoare la stadiul general al cercetării în privința subiectului expus (cu descifrarea și interpretarea textului epigrafic și literar, identificarea imaginilor asupra pieselor ceramice și comentariu tipologic, artistic, tehnologic, funcțional). - Cunoașterea principalelor elemente ale cronologiei/tipologiei categoriilor de piese; structura vieții economice, cu aspecte meșteșugărești și comerciale la nivelul Imperiului roman, inclusiv în mediile provinciale (sec. I-VI p.Chr.).
	<p>2. Explicare și interpretare</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Capacitatea de a analiza/interpreta rezultatele cercetărilor arheologice, analiza literaturii istorice și de istoria artei, a surselor literare, epigrafice, artistice antice, analiza documentației vizuale). <u>Analiza</u> unor texte relevante pentru dezvoltarea arheologiei ca domeniu și ca instrument de lucru, analiza cercetărilor arheologice din secolele XIX-XX, identificarea elementelor care definesc principalele curente de gândire din domeniul arheologiei romane, etnoarheologiei, ceramologiei. ▪ Capacitatea de a aplica în studierea civilizației romane antice și bizantine, cu directă referire la creștinism, în evoluția sa istorică, a unor concepte fundamentale ale științelor istorice și sociale.
	<p>3. Instrumental – aplicative</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Capacitatea de a învăța ▪ Creativitate, spirit de observație, vedere în spațiu

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Abordare comparativă ▪ Abilitatea de a lucra independent/ critic cu sursele istorice ▪ Capacitatea de a concepe un eseu pe structura dată (minim 5 p.) ▪ Capacitatea de evaluare a argumentelor oferite și de autoevaluare a propriilor aserțiuni ▪ Capacitatea de a aplica tehnicile de bază ale analizei de text și imagine din perspectivă istorică.
<p>4. Atitudinale</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea gândirii critice ▪ Capacitatea de adaptare la situații noi ▪ Capacitatea de însușire a unui comportament etic ▪ Dorința de a reuși

<p>Tabla de materii - tematică</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere. 1. Locul ocupat de ceramică în economia descoperirilor arheologice; evoluția studiului ceramicii în interiorul disciplinei arheologice. Istoricul cercetării – cercetările arheologice actuale și probleme de metodologie. 2. Despre distribuție; identificarea surselor; funcționalitate și forme; mărimi și cantități. 3. Grupuri ceramice romane: materiale de construcție; vase de mari dimensiuni (<i>dolia</i>); vase de dimensiuni medii utilizate pentru transportul și conservarea mărfurilor (amfore); vase pentru bucătărie (<i>vasa coquinatoria</i>); veselă de masă (<i>vasa escaria</i>); veselă pentru băut (<i>vasa potatoria</i>); vase pentru toaletă; vase sacre; vase pentru iluminat; statuete de terracotta etc. 4. Modalități de producție ale ceramicii în lumea romană (modelul Peacock - producția gospodărească; industria gospodărească; atelierul individual; atelierile concentrate; producția manufacturieră; producția latifundiară; producția militară sau a altor oficialități; producția de fabrică) 2. 1. Considerații privind producția ceramicii romane: fazele tehnologice ale producției ceramice (săpare, preparare, formare, uscare, ardere). 2. Tipologia cuptoarelor utilizate pentru obținerea produselor ceramice în lumea romană. Tipuri de cuptoare identificate în provinciile romane de la Dunărea de Jos (sec. II-VI d.Hr.). 3. 1. Materiale de construcție. Țigle și olane (<i>tegulae, imbrices</i>); cărămizi utilizate pentru zidărie; pile de hypocaustum, tuburi pentru aducerea apei sau a aerului cald (<i>tubuli</i>); antefixe; piese utilizate pentru placare murală sau pentru pardoseală. 2. Recipiente de conservare și transport (<i>dolia</i>, oale, amfore de transport, amfore de masă). Chiupuri (<i>pythoi, dolia</i>). Tipologie, ateliere. Considerații economice. Capace pentru chiupuri. 4. Amphora. 1. Amfore de masă (morfologie, origine și evoluție, tipologie și funcționalitate). 2. Amfore de transport. a. Istoricul cercetărilor amforelor lumii romane; b. Amfore de import – amfore locale. Tipologii utilizate în studiul amforelor; c. Procesul tehnologic al producției de amfore în Antichitatea greco-romană: pastă, ateliere, cuptoare, zonele geografice de producție. Tendințe moderne legate de studiul pastei prin metode fizico-chimice, în încercarea de stabilire a produselor transportate, a intensității și direcțiilor comerciale antice; d. Amforele de import – amfore vest mediteraneene și amfore orientale; e. Amfore produse local. Posibilități de identificare și interpretare; f. Surse literare, epigrafice și iconografice antice legate de comerțul cu amfore; ambarcațiuni maritime (prin cabotaj) sau fluviale implicate în transportul de amfore; surse literare legate de producția și comercializarea vinului, uleiului de măsline sau a sosurilor de pește etc. ; g. Capace de amfore (<i>opercula</i>). Tipuri identificate. Modul de fixare; h. Epigrafia și studiul amforelor (<i>tituli picti, dipinti, graffiti</i>). Informații despre produsele
---	---

conținute, cantități, proprietar sau comerciantul exportator, destinație etc. Inscricții cu caracter creștin (sec. IV-VI d.Hr.).

5. Vasele ceramice utilizate în bucătărie (*vasa coquinaria*). Tipuri frecvente: *mortaria*, oale, tigăi, cratițe etc.; despre tipologii locale (sau zonale) și ceramica de bucătărie. Pastă și culoare, ingrediente, forme; oale lucrate pe roata rapidă – oale lucrate pe roata lentă sau cu mâna în lumea romană. Aspecte locale sau (și) prezențe alogene; tipuri de capace utilizate pentru vasele de bucătărie; marketingul vaselor de bucătărie în epoca romană.
6. Vasele ceramice utilizate pentru lichide (*vasa potatoria*). Tipuri: căni, carafe, urcioare, cești, cupe. Tipologii locale (sau zonale). Piese de import sau alogene. Pastă și culoare, ingrediente, forme. Piese excepționale din metal prețios (în special argint) care influențează morfologic și din punct de vedere al decorului *vasa potatoria* (*oinochoe*, *lagoena*).
7. Vesela utilizată pentru servitul mesei (*vasa escaria*). Tipurile veselei utilizate pentru servitul mesei: castroane, farfurii, platouri, boluri, capace. Istoricul cercetărilor asupra veselei de lux pentru servitul mesei. Marile tipologii cunoscute astăzi.
 - Ceramica fină de tip *vasa escaria* în lumea romană: precursorii *terra sigillata* (ceramica de tip fine black-gloss din sec. IV î.Hr.; ceramica campaniană din sec. III î.Hr.; ceramica de tip Eastern Sigillata în epoca elenistică, bolurile megariene etc.
 - *Terra sigillata*. Ceramica arretină de lux și răspândirea producției acesteia în cuprinsul Imperiului roman. De la Arretium spre Gallia de sud (La Graufesenque, Montans, Bannasac), Gallia de est (din vremea lui Claudius I, Madeleine, Boucheporn, Blickweiler, Lavoye, Rheinzabern), Gallia centrală (Lezoux, Martres-de-Veyre, Lubié, Vichy), Spania (Saguntum), Raetia (Bavaria de astăzi, la Westerndorf), Britania (Colchester, Adgate), Pannonia (Aquincum, Siscia), Moesia Inferior (Butovo, Durostorum), Dacia (Apulum, Micăsasa, Romula).
 - Producția de lux africană (tunisiană): African Red Slip Wares (sec. II-VII d.Hr.).
 - Produsele din jumătatea orientală a Imperiului - Eastern Sigillata; Produsele "samiene" și "pergameniene". Eastern Sigillata A Ware (nord-vestul Syriei); Eastern Sigillata B Ware (Tralles); Eastern Sigillata C Ware (Çandarli Ware, pentru zona Pergamon, secolele II-III d.Hr.).
 - Ceramica de tip Late Roman C Ware (redenumită după 1980 Phocian Red Slip Ware, sec. IV-VII d.Hr.).
 - Alte tipuri de veselă de masă orientală: Asia Minor light coloured ware; Local Red Slip Ware; Asia Minor Fabrics. Tehnici de producție și de decorare a veselei de lux utilizate pentru servitul mesei. Piese lucrate pe roata rapidă sau obținute în tipare. Decorul obținut cu ajutorul tiparelor; decorul aplicat în tehnica barbotinei; utilizarea poansonelor (*terra estampata*); prin lustruire (*Glanztouffilmkeramik*); decorul cu roțița (*à la roulette*); prin sgraffitare (pentru Asia Minor Fabrics); prin pictare (ceramica egipteană de epocă romană). Rețeta specială utilizată în producerea de *terra sigillata*: rolul oxidului de fier magnetic.
 - Piese excepționale din metal prețios (argint, argint aurit) care inspiră din punct de vedere morfologic și al decorului *vasa escaria* (de ex. bolurile megariene, patere, alte *lances rutundae vel quadratae* etc.).
 - Decor figurat și simbolic: analiza stilistică. Elemente decorative geometrice, vegetale, animaliere, antropomorf, cu caracter mitologic sau istoric etc. Decor creștin și „hellenic” în epoca Dominatului.

	<p>8. Vase cu caracter special (vase cu funcție sacră sau lustrale) - urne, patere, afumători, candelă, vase lustrale, ampule, aghiazmatăre. Analogiile din metal prețios (argint, argint auriat) care inspiră din punct de vedere funcțional, morfologic și al decorului piesele ceramice din această categorie (vase lustrale, cădelnițe, ampule, urne, patere, etc.). Descoperiri de epocă creștină aparținând acestei categorii la Dunărea de Jos: <i>turibula</i> (Tropaeum Traiani, Capidava); <i>ampullae</i> de pelerin din Asia Minor (Capidava) sau din Egipt (Tomis, Capidava); suport de vas lustral (Beroe) etc.</p> <p>9. Vase pentru toaletă (unguentarii) - piese de mici dimensiuni, destinate uleiurilor parfumate și unguentelor. Dimensiuni, volum și formă. Incidența acestui grup în cuprinsul așezărilor și necropolelor de epocă romană.</p> <p>10. Vase pentru iluminat (opaițe, sfeșnice). <i>Lucernae</i> – tipologie-funcționalitate: între corp piriform-paralelipipedic-semicircular-circular; monorostrat sau <i>polilychnis</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tehnici de producție. Modelarea pe roată și utilizarea tiparului. Semnătura de producător în epoca Principatului (<i>Firmalampen</i>). - Piese din metal (bronz) care inspiră din punct de vedere morfologic și al decorului <i>lucernae</i>. - Atelierele provinciale în epoca Principatului: Italia, Gallia Cisalpină, Gallia Narbonensis, Pannonia, Africa de Nord (în Occident); Grecia, Asia Mică, Siria, Egipt (în Orient). Marile atelierele din Dacia (Ulpia Traiana Sarmizegetusa, Apulum) și Moesia Inferior (Tomis, Durostorum). <i>Officinae</i>-le nord-africane, orientale și cele producătoare de opaițe “dunărene” (de la Kranevo, Tomis, Ulmetum, Dinogetia, Tropaeum Traiani etc.) în epoca Dominatului. - Decor figurat și simbolic: analiza stilistică. Elemente decorative geometrice, vegetale, animaliere, antropomorf, mitologic etc. Decor creștin în epoca Dominatului. <p>11. Considerații finale. Mari centre de producție și direcții comerciale. Bazinul vest mediteranean, est mediteranean și pontic. Bunuri de subzistență – produse de lux. <i>Annona militaris</i> și expresia sa ceramică în provinciile de graniță. <i>Amphorae</i> - ambalajele ceramice pentru transportul bunurilor de subzistență: lingouri de metal, haine, țesături, ulei, mirodenii, vin etc. Produse ceramice secundare, al căror transport este subsidiat de bunurile de subzistență împreună cu care erau transportate (o varietate foarte redusă de amfore, vesela pentru servitul mesei, opaițe etc.). Tipuri de circulație ale produselor antice: reciprocitatea, redistribuția, marketing (comerțul liber). Legături comerciale cu <i>barbaricum</i>. Surse literare și arheologice.</p>
--	---

<p style="text-align: center;">Bibliografia</p>	<p>Bibliografie selectivă:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● V.H. Baumann, <i>Ferma romană în Dobrogea</i>, Muzeul “Delta Dunării”, Tulcea, 1983. ● V.H. Baumann, <i>Așezări rurale antice în zona gurilor Dunării. Contribuții arheologice la cunoașterea habitatului rural (sec. I – IV p.Chr.)</i>, Biblioteca Istro-Pontică, Seria Arheologie, 1, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Tulcea, 1995. ● V. H. Baumann, <i>Noviodunum. Șantier arheologic 1995 – 2009</i>, Biblioteca Istro-Pontica, 5, Tulcea, 2010. ● Lj. Bjelajac, <i>Amfore gornjo mezijskog Podunavlja (Amphorae of the Danubian Basin in Upper Moesia)</i>, Arheološki Institut Beograd, Posebna Izdanja 30, Beograd, 1996. ● Octavian Bounegru, <i>Comerț și navigatori la Pontul Stîng și Dunărea de Jos (sec. I-III p.C.)</i>, Editura Demiurg, Iași, 2002, 262 p. ● Octavian Bounegru, <i>Trafiquants et navigateurs sur le Bas-Danube et dans le Pont Gauche</i>, editura Otto Harrassowitz, Wiesbaden, 2006, 199 p. ● J. Brun, <i>Le vin et l’huile dans la Méditerranée antique</i>, Paris, 2003. ● Vasile Christescu, <i>Viata economică a Daciei romane</i>, ed. C.C. Petolescu, Ars
--	--

Docendi, 2004

- Crișan Mușețeanu, *Ateliere ceramice romane de la Durostorum*, Monografii IV, Ed. Muzeul Național de Istorie a României, București, 2003.
- P. Dyczek, *Roman Amphorae of the 1st-3rd centuries AD found on the Lower Danube. Typology*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Varșovia, 2001.
- Mariana Egri, *Roman campaigns in the Danube Region. The olive oil supply from Augustus to Trajan*, Ephemeris Napocensis, XVIII, 2008, p. 45-56
- P. Garnsey, *Food and society in Classical Antiquity*, Cambridge University Press, 1999.
- P. Garnsey, K. Hopkins, C.R. and Whittaker (eds.), *Trade in the Ancient Economy*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles, 1983.
- Kevin Greene, *The Archaeology of the Roman Economy*, B.T. Batsford Ltd., London, 1986.
- J.W. Hayes, *Late Roman Pottery*, The British School at Rome, Londra, 1972.
- J.W. Hayes, *Supplement to Late Roman Pottery*, The British School at Rome, Londra, 1980.
- J.W. Hayes, *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, British Museum Press, University of Oklahoma Press, 1997.
- Werner Hilgers, *Lateinische Gefäßnamen. Bezeichnung, Funktion und Form römischer Gefäße nach den antiken Schriftquellen*, Rheinland-Verlag, Düsseldorf, 1969;
- S.J. Keay, *Late Roman Amphorae in the Western Mediterranean. A typology and economic study: the Catalan evidence*, I-II, BAR International Series 196 (i-ii), Oxford, 1984.
- J. Kunow, J. Giesler, M. Gechter, W. Gaitzsch, A.B. Follmann-Schulz, D. v. Brandt, *Vorschläger zur systematischen Beschreibung der Keramik / Suggestions for the Systematic Recording of Pottery / Propositions pour une description systématique des céramiques*, Kunst und Altertum am Rhein, Führer des Rheinischen Landesmuseums Bonn herausgegeben im Auftrag des Landschaftsverbandes Rheinland, Nr. 124, Bonn, 1986;
- G. Kuzmanov, *Céramique de la Haute Epoque Byzantine provenant de Thrace et de Dacie (IVe-le début du VIIe s.)*, Razkopki i proučvanija (Fouilles et Recherches), XIII, Izdatelstvo na B'lgarskata Akademija na Naukite, Sofia, 1985.
- A.H.M. Jones, *The Later Roman Empire*, Oxford, 1964.
- A.H.M. Jones, *The Roman Economy: studies in ancient economic and administrative history*, Oxford, 1974.
- Neville Morley, *Trade in Classical Antiquity*, Cambridge University Press, 2007.
- Fik Meijer and Onno van Nijf, *Trade, Transport and Society in the Ancient World. A sourcebook* (cu texte pt. epoca greacă și romană).
- A. Opaïț, *Aspecte ale vieții economice din provincia Scythia (secolele IV-VI p.Ch.). Producția ceramicii locale și de import*, Bibliotheca Thracologica, XVI, București, 1996.
- Andrei Opaïț, *Local and Imported Ceramics in the Roman Province of Scythia (4th-6th centuries AD)*, BAR International Series, 1274, 2004.
- Ioan I.C. Opriș, *Ceramica romană târzie și paleobizantină de la Capidava în contextul descoperirilor de la Dunărea de Jos (sec. IV-VI p.Ch.)*, Editura Enciclopedică, București, 2003.
- Dorel Paraschiv, *Amfore romane și romano-bizantine în zona Dunării de Jos (sec. I-VII p.Ch.)*, Editura Fundației Axis, Iași, 2006.
- A.J. Parker, *Ancient shipwrecks of the Mediterranean and the Roman Provinces*, British archaeological reports. International series, 580, Tempus Reparatum, Oxford, 1992.
- D.P.S. Peacock, *Pottery in the Roman world: an ethnoarchaeological approach*, Londra - New York, 1982.
- D.P.S. Peacock, D.F. Williams, *Amphorae and the Roman economy. An introductory guide*, Londra - New York, 1986.
- Gh. Popilian, *Ceramica romană din Oltenia*, Craiova, 1976.

- M.I. Rostovtseff, *Histoire économique et sociale du monde hellénistique*, Paris, Robert Laffont, 1989.
- M. Rostovtzev, *Social and Economic History of the Roman Empire*, I-II, Oxford, 1971.
- J. Rougé, *La marine dans l'Antiquité*, Paris, PUF, 1975.
- idem, *Recherches sur l'organisation du commerce maritime en Méditerranée sous l'Empire romain*, Paris, Imprimerie nationale, 1966.
- Alexandru Suceveanu, *Viața economică în Dobrogea romană (sec. I-III p.Chr.)*, București, 1977.
- Al. Suceveanu, Al. Barnea, *La Dobroudja romaine*, Bucarest, 1991.
- Alexandru Suceveanu, *Histria X. La ceramique romaine des Ier-IIIe s. ap. J.-C.*, Bucarest, 2000.
- A. Tchernia, *Le vin dans l'Italie romaine*, Paris, École française de Rome, 1986.
- A. Tchernia, Jean-Pierre Brun, *Le vin romain antique*, Editions Glénat, Grenoble, 1999.
- Fl. Topoleanu, *Ceramica romană și romano-bizantină de la Halmyris (sec. I – VII p.Chr.)*, Tulcea, 2000.
- I.B. Zeest, *Keramičeskaja tara Bospora*, MIA, 83, 1960.
- A Zemer, *Storage jars in ancient sea trade*, The National Maritime Museum Foundation Haifa, Haifa, 1977 (second printing revised 1978).

- *** *The Cambridge Economic History of the Greco-Roman World*, edited by Walter Scheidel, Ian Morris, Richard Saller, Cambridge University Press, 2008.
- *** *The Cambridge Economic History of Europe*, Vol. II: *Trade and Industry in the Middle Ages*, eds. M.M. Postan, Edward Miller, Cynthia Postan, Cambridge University Press, 1987.
- *** *The Economic History of Byzantium. From the Seventh through the Fifteenth century*, vol. 1 (Angeliki E. Laiou, editor-in-chief), Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Washington, D.C., 2002.
- *** Enciclopedia dell'Arte Antica Classica e Orientale. *Atlante delle forme ceramiche. II. Ceramica fine romana nel bacino mediterraneo, tardo ellenismo e primo impero*, Istituto della Enciclopedia Italiana, Roma, 1985 (ed. Andrea Carandini).
- *** Enciclopedia dell'Arte Antica Classica e Orientale. *Atlante delle forme ceramiche I. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Medio e tardo Impero)*, Istituto della Enciclopedia Italiana, Roma, 1981.
- *** *Trade, traders and the ancient city*, edited by Helen Parkins and Christopher Smith, Routledge, London and New York, ed. 2005.
- *** *Dictionnaire illustré multilingue de la céramique du Proche Orient ancien*, M. Yon (ed.), Institut Français d'Archéologie du Proche Orient, Publication hors série, Colléction de la Maison de l'Orient Méditerranéen No. 10, Série archéologique, 7, GIS, Maison de l'Orient Méditerranéen (Université Lyon II – C.N.R.S.), Lyon-Paris, 1981.
- *** *The many dimensions of pottery. Ceramics in archaeology and anthropology*, ed. Sander E. Van der Leeuw, Alison C. Pritchard, în *Cingula*, VII, Amsterdam, 1984

La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea în notare, exprimată în % {Total=100%}
- răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finală)	60 %
- testarea continuă pe parcursul semestrului (participare la activitățile și discuțiile de la curs și cel puțin 3 fișe de lectură)	40%

<p>Descrieți modalitatea practică de evaluare finală Colocviu în grup – evaluare pe bază de proiect individual din temele abordate la curs. Eseul este prezentat în cadrul coluviului final și apoi discutat cu colegii, care pot pune întrebări și pot cere elaborări suplimentare. Aceștia i se adaugă și un comentariu asupra unor imagini proiectate (identificare, interpretarea, comentare din punct de vedere tehnologic, tipologic, funcțional, eventual artistic a unor imagini/materiale ceramice prezentate-discutate la curs).</p>	
<p>Cerințe minime pentru nota 5 (sau cum se acordă nota 5)</p>	<p>Cerințe pentru nota 10 (sau cum se acordă nota 10)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Formularea de opinii argumentate (în scris și oral) pornind de la literatura de specialitate indicată. - Formularea unor răspunsuri care să utilizeze informații din cursul predat și din bibliografia indicată. - Formularea de răspunsuri în scris care să indice ipoteza de lucru, argumentele factuale și logice, analiza veridicității și a relevanței surselor folosite, concluzii - Plasarea corectă a subiectului într-un context cronologic și tematic. - Utilizarea corectă a terminologiei specializate. - Expunerea sumară a principalelor informații relevante, definite ca atare în cadrul expunerilor și discuțiilor de la curs. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea unor surse bibliografice suplimentare. - Exprimarea unor puncte de vedere personale, argumentate prin apelul la surse, concepte sau bibliografie. - Evaluarea critică a sursele istorice. Coroborarea unor izvoare istorice de diferite categorii. - Expunere elegantă, articulată, cu o logică internă care pune în valoare conținutul răspunsului. - Capacitatea de a stabili conexiuni cu alte subiecte și de a face analize comparative și dezvoltări tematice pertinente.

Conf.dr. Ioan C. Opreș

chief director de departament

